

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางในการจัดทำบรรณานุกรมภาษาไทยร่วมกันของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำบรรณานุกรมภาษาไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและสำรวจรายชื่อของบรรณานุกรมที่ห้องสมุดแต่ละแห่งจัดทำบรรณานุกรม
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบรรณานุกรมภาษาไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดทำบรรณานุกรมภาษาไทยร่วมกันของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขั้นตอนในการวิจัย

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดทำบรรณานุกรม
2. กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. เก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

วรรณกรรมที่ศึกษา

ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดทำ
บรรณานุกรมและความร่วมมือระหว่างห้องสมุด โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์ได้แก่
วารสาร หนังสือและเอกสารต่าง ๆ แหล่งข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต และ
ฐานข้อมูลออนไลน์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้างนี้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง กลุ่มผู้บริหารห้องสมุด จากสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชน 52 แห่ง แห่งละ 1 คน และบรรณารักษ์ ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณานุกรม
จากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 52 แห่ง แห่งละ 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 104 คน ได้แก่

สถาบัน	อักษรย่อ	สถาบัน	อักษรย่อ
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	มกท.	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	มศป.
มหาวิทยาลัยเกริก	มกร.	มหาวิทยาลัยสยาม	มส.
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	มกบ.	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	มกค.
มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา	มจพ.	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	มฉก.
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	มชจ.	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	มอช.
มหาวิทยาลัยชินวัตร	มชว.	มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	มวอ.
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	มทม.	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	มออ.
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	มธ.บ.	มหาวิทยาลัยคริสเตียน	มคต.
มหาวิทยาลัยนิวัฒนา	มณ.	วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์	วชล.
มหาวิทยาลัยพายัพ	มพย.	วิทยาลัยภาคกลาง	วภก.
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	มภน.	วิทยาลัยมิชชั่น	วม.
มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์	มวต.	วิทยาลัยศรีโสมณ	วศภ.
มหาวิทยาลัยรังสิต	มรส.	วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	วนก.
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	มว.	วิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่	วนช.
มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งเอเชีย	มวทอ.	วิทยาลัยพิษณุโลก	วพ.
วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก	วชอบ.	วิทยาลัยเมืองหาดใหญ่	วมญ.
วิทยาลัยดุสิตธานี	วตธ.	วิทยาลัยอิสลามยะลา	วอย.
วิทยาลัยทองสุข	วท.	วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย	วบอ.

สถาบัน	อักษรย่อ	สถาบัน	อักษรย่อ
วิทยาลัยเทคโนโลยีธนบุรี	วทบ.	วิทยาลัยสันตพล	วสต.
วิทยาลัยนานาชาติซิลเลอร์-แอสตมฟอร์ด	วนชส.	วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ	วบบ.
วิทยาลัยปทุมธานี	วปท.	วิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น	วฟอท.
วิทยาลัยรัชภาควัย	วรก.	วิทยาลัยลุ่มน้ำปิง	วป.
วิทยาลัยรัตนบัณฑิต	วรบ.	วิทยาลัยเทคโนโลยีราชธานี (อุบล)	วทร.
วิทยาลัยเซนต์เทเรซา-อินติ	วทอ.	วิทยาลัยเทคโนโลยีราชธานี (อุดร)	วทร.
วิทยาลัยตาปี	วตป.		
วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้	วทต.		

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามแบบปลายปิด และปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นคำถามสำหรับผู้บริหารห้องสมุด แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจัดทำบรรณนิวารสาร

ภาษาไทยเป็นข้อคำถามแบบปลายปิด โดยทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดทำบรรณนิวารสารภาษาไทย เป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำบรรณนิวารสารร่วมกัน

ชุดที่ 2 เป็นคำถามสำหรับบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณนิวารสาร โดยแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพในการจัดทำบรรณนิวารสาร ได้แก่ ชื่อห้องสมุด ชื่อโปรแกรมที่ใช้ในการจัดทำบรรณนิวารสาร จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบ ปีที่เริ่มจัดทำบรรณนิวารสาร จำนวนวารสารภาษาไทยที่นำมาจัดทำบรรณนิวารสาร คู่มือที่ใช้ในการกำหนดหัวเรื่อง และเขตข้อมูล (tag) ที่ห้องสมุดเลือกใช้ในการลงรายการ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น ด้านปัญหาที่ประสบในการจัดทำบรรณนิวารสารภาษาไทย โดยทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบคำถาม

ส่วนที่ 4 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจัดทำดรรชนีวารสารภาษาไทยเป็นข้อคำถามแบบปลายปิด โดยทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

การแบ่งระดับความคิดเห็น

5 หมายถึงเห็นด้วยในระดับมากที่สุด / มีปัญหาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึงเห็นด้วยในระดับมาก / มีปัญหาในระดับมาก

3 หมายถึงเห็นด้วยในระดับปานกลาง / มีปัญหาในระดับปานกลาง

2 หมายถึงเห็นด้วยในระดับน้อย / มีปัญหาในระดับน้อย

1 หมายถึงเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด / มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการจัดทำดรรชนีวารสารภาษาไทย เป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำดรรชนีวารสารร่วมกัน

ความแตกต่างของแบบสอบถาม

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารห้องสมุด มีข้อคำถามเฉพาะในส่วน of สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อคำถามด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจัดทำดรรชนีวารสารภาษาไทย และข้อเสนอแนะ

ชุดที่ 2 สำหรับบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำดรรชนีวารสารภาษาไทย มีข้อคำถามในส่วน of สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม **ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพในการจัดทำดรรชนีวารสารภาษาไทย ปัญหาที่ประสบในการจัดทำดรรชนีวารสารภาษาไทย ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจัดทำดรรชนีวารสารภาษาไทย และข้อเสนอแนะ**

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และบรรณารักษงานวารสาร จำนวน 3 คน ซึ่งมีความชำนาญทางด้านวารสาร ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยหาค่าดรรชนี IC ค่าตั้งแต่ .6 (ดังในภาคผนวก)

2. แก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถามแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

3. การทดสอบแบบสอบถาม (try out) ทดสอบโดยนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารห้องสมุด จำนวน 3 คน และบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำดรรชนีวารสารภาษาไทย 3 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 6 คน จากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยบูรพา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และสถาบันราชภัฏมหาสารคาม

4. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารห้องสมุด / บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณานุกรม โดยการส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมด้วยตนเองในห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ส่วนห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนภูมิภาค ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ถ้ายังไม่ได้แบบสอบถามกลับคืนมาใช้วิธีติดตามทางโทรศัพท์ และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ถ้าแบบสอบถามชุดไหนไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีนัดสัมภาษณ์เพิ่มเติมทางโทรศัพท์ทั้งในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล และส่วนภูมิภาค เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลมากขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows นำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมสรุปผลจากข้อเสนอแนะ ข้อมูลที่ได้นำเสนอในรูปแบบตาราง และคำอธิบายตาราง

การแปลความหมายของข้อมูล (บุญชุม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 100)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 เห็นด้วยในระดับมากที่สุด / มีปัญหามากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 เห็นด้วยในระดับมาก / มีปัญหาในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 เห็นด้วยในระดับปานกลาง / มีปัญหาในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 เห็นด้วยในระดับน้อย / มีปัญหาในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด / มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด